
HEGYVIDÉKI IGEHIRDETÉSEK

KI SZERET INKÁBB?

Lukács ev. 7,36-50

2018. JÚLIUS 15.

IGEHIRDETŐ: SZABÓ ISTVÁN

Lekció: 119. zsoltár 169-176.

Imádkozzunk: Magasztalunk mennyei Atyánk, hogy minden áldással, kegyelmeddel, gondviseléssel sokféle ajándékával, hűségeddel mindegyre hívogatsz bennünket, hogy keressünk Téged. Mert országodat kell először keresnünk, hogy aztán minden egyéb megadasson nekünk, hiszen minden szükségünket jól tudod és számon is tartod, és még szánkon sincsen a szó, Te már meghallgattad azt. De vajon - kérdezzük önmagunkat előtted mennyei Atyánk – mi valóban tudjuk-e, mire van szükségünk? Köszönjük, hogy Igéddel, annak világosságával, Szentlelkeddel, annak édes jó ízével újra és újra emlékeztetsz, Téged kell keressünk, arra van szükségünk. S most megvalljuk Előtted, hogy annyira belebonyolódtunk dolgainkba, belenehezedtünk életünk terheibe, belemekényedtünk szívünk keménységébe, macacsságába, tévutakra jutottunk, állhatatlanságunk és hitelenségünk miatt, hogy így kell kiáltanunk, Te keress bennünket. Keress meg és találj meg, hiszen Jézus Krisztust, egyszülött fiadat azért küldted, hogy megkeresse és megtartsa azt, aki elveszett. Keress most bennünket Lelked által, megnyitjuk szívünket és életünket. Szólj hozzánk és szólíts bennünket, hívj meg újra a szent életre, országod keresésére, hogy hálaadó szívvel dicsőségedre, embertársaink javára éljünk szép, méltó és igaz élettel. Küldd el hát Szentlelkedet, áldd meg istentiszteletünket, add nekünk gazdagon elkészített ajándékaidat. Ámen

Textus: És megkérte őt egy farizeusok, hogy vele egyék; bemenvén hát a farizeus házába, leült enni. És íme, a városban egy asszony aki bűnös volt, mikor megtudta, hogy a farizeus házában leült enni, hozott egy alabástrom szelence drága kenetet. És megállva hátul a lábainál sírva, a könnyeivel kezdte öntözni a lábait, és a hajával törölte meg, és csókolgatta a lábait, és megkent drága kenettel. Mikor pedig ezt látta a farizeus, aki meghívta, ezt mondta magában: Ez, ha próféta volna, tudná ki és miféle asszony az, aki őt illeti: hogy bűnös. És felelvén Jézus, mondta néki: Simon, van valami mondanivalóm néked. És az mondta: Mester, mondjad. Egy hitelezőnek két adósa volt: az egyik ötszáz pénzzel volt adós, a másik pedig ötvennel. És mikor nem volt

nékik miből megadni, mind a kettőnek elengedte. E kettő közül azért, mond meg, melyik szereti őt jobban? Felelvén pedig Simon, mondta: Azt gondolom, hogy az, akinek többet engedett el. És Jézus mondta néki: Igazán ítéltél. És az asszonyhoz fordulva, mondta Simonnak: Látod ez asszonyt? Bejöttem a te házába, az én lábaimnak vizet nem adtál: ő pedig könnyeivel öntözte a lábaimat, és a hajával törölte meg. Engem meg nem csókoltál: ő pedig amióta bejöttem, nem szűnt meg a lábaimat csókolgatni. Olajjal az én fejemet meg nem kentet: ő pedig a lábaimat kente meg drága kenettel. Mondom tehát neked: Neki sok bűne bocsáttatott meg; mert igen szeretett; akinek pedig kevés bocsáttatott meg, kevésbé szeret. És monda annak: Megbocsáttattak neked a te bűneid. És akik együtt ültek vele az asztalnál, kezdték magukban mondani: Ki ez, hogy a bűnöket is megbocsátja? Mondta pedig az asszonynak: A te hited megtartott téged. Eredj el békességgel! (Lukács 7,36- 50)

Szeretett gyülekezet, kedves testvérek! Nyári történetet olvastam, bár nem tudjuk, hogy milyen időszakban történt ez az esemény, amit Lukács evangélista feljegyez. Azért mondtam, hogy nyári történet ez, mert izzasztó történet. Hadd kezdjem mindjárt a körülményeknek a bemutatásával. Nehéz pillanatok itt ezek. Egy farizeus, akinek a hívására Jézus elmegy és vele vacsorál, kellemetlen helyzetbe kerül. Nyilván, nem ketten voltak ott, ezt tudjuk a történet végéből is. A keleti világban az volt szokás, hogy ilyen eseményen (vacsorán, díszvacsorán) több vendéget hívtak meg, és szinte nyílt színen zajlott minden, még a kíváncsiskodók is megállhattak ott. Tehát egy félig-meddig nyilvános esemény ez, máskülönben ez az asszony sem mehetett volna csak úgy oda. S éppen miatta rendkívül kínossá válik minden. Lukács evangélista alaposan részletezi a történetet. Egy asszony, aki bűnös volt, megtudva, hogy Jézus Simonnál, a farizeusnál vacsorál, odarohan, drága kenetet visz, mintegy hátulról megközelíti Jézust, zokog, könnyeivel öntözi meg a lábát, a hajával törölgeti, aztán csókolgatja a lábát, és megkeni a drága kenettel. A romantikus érzületünk sok szépet tudhat ebbe beleköltetni, de most mégis hadd hangsúlyozzam azt, hogy ez kínos eset. Hiszen nem azért van ott Jézus.

Ha ez az asszony netán a szeretetét, a rajongását, az odaadását szerette volna kifejezni, megtehetette volna máskor is, nem ezt célozta ezt a vendégség, hanem éppenséggel azt, aminek már nagy híre volt. Lukács evangéliuma korábbi részeiben olvasunk Jézus csodatételeiről, a beszédéről, a kinyilatkoztató hatalmáról, az emberi lelkek feletti nagy isteni erejéről, és leginkább a Nainban történetekről. Ott Jézus egy szegény özvegyasszony gyermekét föltámasztotta (olvassuk itt Lukács evangéliuma 7. részében). És megjegyzi az evangélista, hogy mindennek nagy a híre támadt Júdea egész tartományában, és pedig azal, hogy nagy próféta támadt (Luk 7,17). Láttuk, hogy a törvény őrei, a jó rend fenntartói, a buzgók és a kegyesek mindeddig kétségbe vonták Jézus isteni tekintélyét. Ki volna Ő, firtatták, mit akar itt, miért gyógyít szombatnapon, miért ül le a vámszedőkkel és a bűnösökkel, miért cimborál a rosszakkal, mi-

ért bontja meg a törvény kerítését és lép ki rajta? De a naini fiúcska feltámasztása után már nem lehet ilyen egyszerűen elintézni a dolgot. Jézus próféta? Ha igen, meg kell hallgatni. A prófétát meg kell hallgatni.

A körülményekből nyilvánvaló, hogy emiatt invitálja meg Jézus ez a Simon nevezetű farizeus, szinte kérleli: gyere el hozzám, vacsorázzál velem. Hát, ha a vámszedőknek tellett Jézus szeretetéből, ha a bűnösöknek tellett Jézus szeretetéből, ha annak a naini özvegyasszonynak tellett a Jézus szeretetéből, ha a jött-ment galileai halászberekeknek telik a Jézus szeretetéből, akkor talán telik nekem is, a farizeusnak! És telik. Ezért van ott Jézus. Ám a bűnös nő megjelenése és Jézus iránti szeretetének a rajongó, túlradó kifejezése zavaró. Mondom, izzasztó. Mi magyarok sem arról vagyunk nevezetesek, hogy túlzásba vinnénk érzelmeink kinyilvánítását. Bár nem értek a nemzet-karaktológia-hoz, a déli népeket úgy szoktuk számon tartani, hogy hevesebbek az emberek, érzelmeiket erőteljesebben nyilvánítják ki. S minél inkább megyünk föl északra, nos, a norvégok, gondoljuk, ők már szenttelenek. Nem biztos, hogy így van, de ha így is volna, vagy így is lett volna ez, akkor is megdöbbenők ezek az érzelmeiktorések, magyarázhatatlan gesztusok. Hadd mondjam így: kellemetlenek. Kellemetlen ez a történet, mert itt fizikai érintkezés történik. A higiénia 20. századi robbanásszerű fejlődése és változása okán mi, modernnek mintha túl lennénk ezen a kérdésen (most ünnepeljük Semmelweis Ignácot, aki édesanyák millióit mentette meg elemi higiéniai felismerése okán: kezet kell mosni! – vagyis nem szabad az orvosnak vagy a bábaasszonynak az egyik szülő nőről átvinni a másik szülő nőre a fertőzést.) De azért ma is van így: ne érj hozzám! Kellemetlen lenne, ha valaki idejönne, fogdosná a kezünket, megragadná a vállunkat, szinte lökdösne bennünket. De a történetben nemcsak, sőt nem is annyira a fizikai, hanem az erkölcsi és metafizikai értelemben vett érintkezésnek van jelentősége; a tisztátalannal való érintkezés, vallási értelemben is, súlyos problémákat okozott. Jézus majd példálózni fog ezzel Simonnak, mondván: ide jöttem a házádba, nem mostad meg a lábamat, ahogy a vendégnek illik! Ez persze inkább szertartásos dolog volt. Aztán: nem kented meg a hajamat – ahogy a dicső vendéget illetet volna – , ez az asszony meg idejött és amióta itt van, könnyeivel öntözi a lábam, a hajával töröli, és drága olajjal keni meg - a lábamat!

De menjünk sorban. Mit mond magában a farizeus? Ha Jézus próféta volna, tudná, hogy ki ez az asszony, aki megérinti Őt! vagyis: miért engedi meg Jézus ennek az asszonynak, hogy fogdossa? Ha próféta volna Jézus, tökéletesen tisztában lenne a tisztasági törvényekkel is, tökéletesen tudnia kellene, amit a Mózes törvényi szigorúan előírnak, hogy hány és miféle szertartáson kell keresztül menni, ha az ember tisztátalannal érintkezett. S akkor ezzel az engedékenységével sem a vendégsereget, sem engem, a házigazdát nem hozott volna ebbe a kellemetlen helyzetbe, – ha próféta volna. Nos, itt van a döccenő. Aból indultunk ki, hogy Simon, a farizeus azért hívta Jézust, mert próféta híre támadt. «Nagy próféta támadt Izraelben» – terjesztik az emberek a naini ifjú feltámasztása után. –, és: «Isten meglátogatta az Ő népét!» Tehát ez a »próféta«

itt nem az egyszerű jövendőmondót jelenti, hanem azt a személyiséget, aki által Isten mintegy beleárasztja népe életébe a kegyelmét. És most, a vacsorán, látszólag minden ennek ellenében történik. Nahát, úgy tűnik, Jézus is csak egy a celebek közül. A celeb pedig azért híres, mert híres. Semmi másért. Ma is vannak celebek, akik arról híresek, hogy híresek. Azt nem tudjuk, mit érnek, mire valók, mit tudnak, de híresek. Nohát, ez a Jézus is csak egyfajta híresség, nyilvánvaló. Nem próféta, mert, ha próféta volna, tudná, ki ez az asszony, és nem hagyná ideáig fajulni a dolgokat.

De itt meg kell állnunk kissé. Az újszövetség néhány régi görög kéziratában – elnézést, hogy ezt ide hozom, de fontos lesz! – a farizeusnak ezt a szavát, hogy: »ha próféta volna...« egy határozott névelővel közli, amit így is lehetséges fordítani, »ha ő volna a próféta«. Ha ő volna a próféta... Ez pedig azért fontos, mert Isten népét akkoriban nagy váradalom töltötte el, folyton a prófétát áhították – már Keresztelő Jánosban is ezt keresték –, azt a személyt, aki Isten sajátos feladattal küld el, hogy előkészítse országának érkezését. Tehát nem egy próféta ez a sok közt, hanem a *próféta*. Az utolsó próféta. Arról sokféle spekuláció folyt, hogy ez az utolsó próféta Illés lesz-e, akit Isten annak idején tüzes szekéren elragadott és nem látott halált, vagy éppenséggel Mózes lesz-e ez a próféta, aki, nem léphetett be az Ígéret földjére, de a holtteste eltűnt, vagy talán ebben az egyetlen, végső prófétában mintegy rekapitulálódik minden korábbi próféta? – nos, rengeteg képzet alakult ki. Emiatt aztán nem volt nehéz abban az időben az embereket próféta-sággal megbolondítani. Ezt éppenséggel az Apostolok cselekedetei feljegyzéséből is tudjuk. Amikor a Nagytanács azon vitatkozott, mit csináljanak a tanítványokkal, akik Jézus feltámasztásának a hírért terjesztették és tömegeket mozdítottak meg, Gamáiel, a bölcs rabbi felállt, és emlékeztette a tanács tagjait arra, hogy korábban egy Theudás nevű férfi szervezett prófétai hevülettel felszabadító mozgalmat, és így tett egy Galileából való Júdás is, de a rómaiak leverték őket. Nos, tanácsolta Gamáiel, hagyjuk békén mi a Krisztus tanítványait, mert, ha Istentől van a dolog, nem tehetünk ellene semmit, ha meg nem Istentől van, úgy járnak majd, ahogy ezek a régi imosztorok, álpróféták, magakellető, hamis messiások. (ApCsel 5,34-40) Ezért volna súlyos értelme annak, ahogyan némely görög kézirat ezt a mondatot közli: »ha ő volna a próféta«. De maradjunk annál, ahogy megszoktuk: ha próféta volna, akkor tudná, hogy ki ez az asszony, hogy bűnös...

Ide kell hozni még egy megjegyzést. Azt mondja Lukács: a városban volt egy asszony, aki bűnös *volt*. Ezt is többféleképpen lehet visszaadni. Erasmus, például, régmúlt időben fordítja, amit úgy is lehet érteni, hogy az asszony valamikor bűnös volt (de már nem az). Nos, Erasmus nyilván beletette ebbe a megoldásba azt, hogy ennek az asszonynak, aki (valamikor) bűnös volt, Krisztus megbocsátotta neki a bűneit, és ő most a hálája kifejezéséért ment Jézushoz a vacsora idején.

Csakhogy az evangélista elbeszélése mintha másfelé mutatna. Jézus példája a két adósról - illetve, pontosabban, a hozzá csatolt megjegyzés, ez itt a bökkenő. A példabeszéd szerint az egyik ember 500 pénzzel tartozott, a másik 50-

nel. Egyik sem tudta visszafizetni, és akkor a hitelező mindkettőjük adósságát elengedte. Megkérdezi Jézus Simont: mondd meg, Simon, melyikük a hálásabb, az, akinek az 50-et, vagy az, akinek az 500-at engedték el? Logikus a felelet: az hálás jobban, akinek több adósságát engedték el. Ezért is mondja Jézus Simonnak: helyesen ítéltél Simon, jól döntöttél, Simon, jól válaszoltál! Igen, az lesz inkább hálás, akinek a nagyobb adósságot engedték el. Aztán folytatja: íme, itt van ez az asszony. Neki sok bűne bocsáttatott meg, mert jobban szeret. Ide jöttem a házadba, a lábamat nem mostad meg, itt ülök a vacsorán, a hajamat nem kented meg olajjal. Beléptem a kapudon, nem csókoltál meg testvéri köszöntéssel. Ő meg a lábamat csókolgatja. Neki sok bűne bocsáttatott meg; mert igen szeretett; akinek pedig kevés bocsáttat meg, kevésbé szeret.

És ezzel kezdődik csak igazán a nagy nyári izzadás! Hát akkor így lehet elnyerni a bűnbocsánatot? Sok könny, alabástrom szelence, szertelen mozdulatok - csak jobban «szeretni», többet megtenni, mint a házigazda - s máris kész a bocsánat? De mindjárt össze is omlik a mi nagy protestáns fellegvárunk. Vajon nem kegyelemből, hit által igazolunk meg? Hát nem Isten megelőző kegyelme munkálja bennünk a kegyelem elfogadásnak a pusztá készségét is? Hát nem Istentől van minden? - a minden mozdulás a lélekben, a vágyakozás a szívben, az önismeret, és a töredelem, és a bűneinknek a megvallása és a feltárulkozás a kegyelemnek előtt - ezek nem Istentől volnának? Itt meg, úgy tűnik, ez az asszony csinált valamit és cserébe megkapta a bocsánatot. Így kell akkor ezt csinálni? Akkor, nosza, irány haza, elővenni gyorsan azt a bársonyszelencét, tele tölteni drága kenettel (Párizsból kell hozatni ám, jó drága legyen!), aztán megtalálni a mestert, és könnyeket ontani a lábainál. (Akinek nincs hosszú haja, sajnálom, az majd kitalált valami mást a lábak törölgetéséhez.) De félre az iróniával! Mit mond Jézus a példázatában azzal, hogy elengedte az hitelező az adósok adósságát? Szó szerint azt mondja: megkegyelmezett nekik, vagy másképp: kegyelmet adott nekik! És ha jobban szeret az, aki több kegyelmet kap - vagy még pontosabban: akinek kegyelem folytán több adósságát engedik el, akinek többet bocsátanak meg, akkor mégis miért van ott a történet végén az, hogy Jézus, mintegy mit se törődve már az ott oszkozódókkal, odafordul az asszonyhoz és azt mondja neki: megbocsáttattak a te bűneid!? Milyen időre vonatkozik ez a megbocsátás (elengedés, megkegyelmezés)? Az asszony korábbi lét-állapotára? Ebben az esetben mindaz, amit az asszony itt tesz, a hálája kifejezése. Neki többet bocsátottak meg, azért jobban szereti azt, aki elengedte (bűn)adósságát. Ha az adott pillanatra vonatkozik Jézus szava, nem tudjuk eldönteni, hogy mit fejez ki a sok túlzó gesztus. Vagy ennyi elég a szeretethez? Szinte úgy vagyunk itt, mint Simon, a házigazda, belezavarodunk a Jézus szavaiba, és szinte azt mondjuk: ha próféta volna, egyértelműbben beszélné. Lám, Simon már-már meggondolja magát, készül benne a súlyos ítélet: Jézus nem próféta, mitöbb, lelepleződött, itt van ez az asszony, és nem tuja, hogy kiféle-miféle nő ez, pedig a próféta, többek között, belelát a szívünkbe, a lelkünkbe, és meg tudja ítélni az ember állapotát, – ezért próféta a próféta. De hát Jézus mégis prófétának bizonyul, hiszen tökéletesen tudja, hogy min tőp-

reng magában hangtalanul Simon. Sőt, próféta módjára találós kérdést tesz fel neki, amivel a szeretet törvényét magyarázza. És itt van a mi nagy kérdésünk. Vajon, miért bocsátattott meg ennek az asszonynak sok vétke? Vajon azért-e, mert rajongó és túlradó módon kifejezte Jézus iránti szeretetét, vagyis mintegy kirajongta belőle a megbocsátást? Alapvető, mindennapos mozdulat ez, kedves testvérek. Tudjuk, van, akit szinte sanyargatni kell, hogy megtegye, ami a kötelessége, és van, akit rajongással kell körül venni, hogy megtegye azt, ami a kötelessége. Mintha ez az asszony most ezen a második úton járna, – nagy szeretettel, rajongással, odaadással kicsikarja Jézusból a bocsánatot. Járunk ezen az úton kedves testvérek?

De mikor érezzük meg, hogy szükségünk van a bocsánatra? És mikor jutunk el arra a belátásra, hogy nekem is a maximumot engedték el? És én nem az 50-esek, hanem az 500-asok közé tartozom, – ez mikor ér el a szívünkig? Ki lehet könyörögni a kegyelmet? Volna ehhez valamiféle gesztus? Hiába tudjuk a jó kérdéseket és a biztos válaszokat – kegyelemből, hit által igazulunk meg! –, bizony, itt recseg-ropog ez a protestáns fellegvár! Hol a szeretet? Hol van a hit hálás munkája? Hol van annak a kiábrázolása, hogy kell nekünk az a kegyelem? Kell az a kegyelem.

Mégis, a sok közbevetett kérdésünket talán éppen az a szó segít előrébb vinni, amikor azt mondja Jézus a példázatban: és amikor nem volt nekik miből megadni az adósságot, mindegyiknek elengedte (vagyis megkegyelmezett nekik). Ez a szó - megkegyelmezett nekik – ugyanabba az irányba mutat, mint amit a Miatyánkban mondunk: bocsásd meg vétkeinket, azaz, szó szerint: engedd el a mi adóságainkat, miképpen mi is elengedjük másoknak adósságát, vétkét. Bizonyos nyelveken az adósság és a véték az ugyanazt jelenti. Elengedni pedig két különféle okból lehet.

Amikor Simon farizeus magában firtatja Jézus prófétai mivoltát, azzal pedig Jézus isteni felhatalmazottságát, meg Jézus szentséges voltát, akkor ebben a töprengésében, nem benne van az, hogy a bűnnek és szentségnek a nagy dilemmáit úgy kellene megoldani, hogy az engedjük el a bűnösöket a maguk útján. Menjenek csak, mi nem érintkezünk velük, és nem engedjük nekik, hogy megérintsenek bennünket. Hogy mondja Simon Jézusról meg az asszonyról? Ez – ti. Jézus –, ha próféta volna, tudná ki és miféle asszony az, aki őt illeti: hogy bűnös. Bűnös az, aki most vendégét illeti. Hát ne illesse! Van az életünknek ilyen irányultsága, és azt hiszem, mindannyian tudunk ezer esetet felidézni, amikor azt motivált minket, hogy csak ne legyen dolgunk ezzel vagy azzal az emberrel! Elengedem az illetőt, menjen a maga útján, nem megyek utána, nem kapaszkodom bele, dehogyis fogdosom, rángatom! És ő se engem! Bűnös, ne érintkezzen velem, menjen csak, elengedem. Arra nincsen erőm, hogy kitisztítsam a világból, arra nincsen erőm, hogy megtisztítsam őt, arra nincsen hatalmam és képességem, hogy letörjem benne a gőgös megkeményedését, – hát engedjük el egymást, váljunk el békességgel. Mondtam már sokszor, hogy az egész keresztyénségnek, az egész nagy Krisztus-programnak éppen ez volt és lesz is mindig az egyik nagy dilemmája, hogy ti. menjünk-e bele a

dolgok sűrűjébe, vessük-e bele magunkat mentő szeretettel a világba, vagy éppen ellenkezőleg, vonuljunk-e ki belőle? Menjünk-e fel egy magas hegyre, építsünk-e egy klastromot, zárjuk-e be oda magunkat, éljünk-e ott a szentek közösségében egy szép regula szerint, mintegy a Noé bárkájában, s aztán ami kívül van, azt majd az Isten haragja, az ár elsöpri, eltisztítja, eltakarítja? Vagy, ahogy Jézus parancsolja nekünk, elmegyünk, tanítványokká teszünk minden népeket? Mert ez esetben bele kell menni a sűrűjébe. Elengedni? Vagy kivetni újra a hálót?

Igen, van ennek a szónak – megkegyelmezni, elengedni – egy ilyen vonatkozása: nem kellesz, nem tartok rád igényt, nem hiányzol, sőt! De Jézus példázataiból azt értjük meg, hogy ez az elengedés éppen Istennek a nagy ragaszkodó gesztusát jelenti. Elengedi az adósságot, hogy ne álljon köztük semmi. Elengedi a bűnt, hogy ne álljon köztem és Isten között a bűn -, vagyis kegyelmet ad, amnesztiát, feloldozást. Jézus azért jött, hogy megkeresse és megtartsa azt, ami elveszett. Bűnöket bocsátani jött, és nem azért még, hogy szétválassza a világot: ti oda, ti ide; Isten megmentő gesztusával jött, vagyis számára az elengedés nem azt jelenti, hogy ki-ki mehet a maga útján, senki nem ítélt senkit, mindenki azt csinál, amit akar, és az egész élet-szentség pusztá magánvállalkozás lesz. Engedd el az én bűneimet – kérjük sokszor –, és ha igazán kérjük, akkor ez azt jelenti, hogy odatesszük magunkat Jézus kezébe. Ez azt a kérést jelenti, hogy: tarts meg! Ez pedig azt jelenti, hogy: ne mondj le rólam; ez azt jelenti, hogy: ne engedj a kegyelem valóságából kiesni!

Ha próféta volna -, töpreng a házigazda, Simon, már-már csalódottan. És hogy ez mennyire súlyos felvetés Jézus életében, az akkor látjuk, amikor ez még egyszer bekövetkezik Jézus életében, mielőtt meghozza az engesztelő áldozatot, a bűnök elengedésének, megbocsátásának nagy feltételét. Azt olvassuk, hogy nagycsütörtök éjjelén, amikor elfogták és elvitték, a főpap udvarára, majd átvitték Pilátushoz, aztán átvitték Heródeshez, aztán vissza Pilátushoz, mindenféle módon köpdösték, csúfolták, zaklatták: «és szeméit betakarva, arcul csapdosták őt, és kérdezték őt, mondván: prófétáld meg ki az, aki téged vert?» (Lk 22,64) Márk evangélista egyszerűen így adja vissza: «És kezdték őt némelyek köpdösni, és orcáját elfedni, és őt öklözni, és mondani néki: Próféta!j!» (Mk 14,65). Próféta!j! Ha próféta vagy, tudod, ki ütött meg. Ha próféta volnál, tudnád, ki ez, aki téged érint, hogy bűnös... És száját nem nyitotta szóra.

Azt láttuk ebben a történetben, hogy egy szorongó ember dohog, mert zavarba jött és kétségbeesett egy nehezen magyarázható esemény nyomán, Nem arra felé tart az alkalom, amiért meghívta Jézust, amiért behívta Jézust az életébe. A kínos helyzetben fölszakad a szívéből ez a megállapítás (vagy vád), ha ez a Jézus próféta volna, tudná, ki ez az asszony... A megfeszítetés előtt immár nem egyszerű firtatásként, kérdésként vagy rezignált mondatként, hanem mintegy megalázó vádként hangzik: ha próféta vagy, akkor tudod... de nem nyitod szádat szóra, nem vagy próféta és nem vagy felkent és nem vagy szent és nem vagy Isten küldötte, hanem csak egy rongydarab vagy, amit

ide-oda lehet dobálni. Mindazáltal, kedves testvérek, a feltámadáskor, amikor az emmausi tanítványok így vallanak róla: próféta volt, cselekedetben és beszédben hatalmas Isten előtt (Lk 24,19). És ezt a prófétát feltámasztotta Isten! Nos, hát akkor az utolsó és mindeddig előttünk forgó kérdés ez: vajon azért bocsátott meg a bűne az asszonynak, mert szeretett, vagy azért szeretett jobban, mert több bűne bocsátott meg? Ha eltökélt lutheránus lennék, mint például Flacius a 16. században, így magyaráznám: azért szeretett nagyon, mert megbocsátott neki sok bűne. Ha erasmista katolikus lennék, azt mondanám: mert nagyon szeretett, ezért sok bűne megbocsátott. De azt hiszem, ez a kettő egyszerre történik; és ez a titka Isten nagy kegyelmének és szeretetének, hogy amikor munkálni kezd bennünk megbocsátó irgalma, akkor kezd bennünk fölszakadni a szeretetnek a képessége is. Vagy éppen, amikor tudunk valamennyire szeretni már, akkor érezzük meg világosan, hogy nem tudunk egyáltalán és másképpen szeretni, csak úgy, hogy elengedünk és megbocsátunk. Egyszerre történik ez bennünk, ahogy egyszerre történt ez ebben az asszonyban is. De, hogy mégis a protestánsoknak legyen igaza, merthogy végül is mindig nekünk van igazunk, lám így fejeződik be a történet: Jézus ezt mondta az asszonynak, a te hited megtartott téged, eredj el békességgel. Ámen

Imádkozzunk! A zsoltár szavaival (Zsoltár 119, 71-77): Jó nekem, hogy megaláztál, azért, hogy megtanuljam rendeléseidet. A Te szádnak törvénye jobb nekem, mint sok ezer arany és ezüst. A Te kezeid teremtettek és erősítettek engem, oktass, hogy megtanuljam parancsolataidat. Akik félnek Téged, látnak engem és örvendeznek, mert Igédben van reménységem. Tudom, Uram, hogy ítéleteid igazak és igazságosan aláztál meg engem. Legyen velem kegyelmed, hogy megvigasztalódjam, a Te szolgáltnak tett ígérted szerint. Szálljon reám a Te irgalmasságod, hogy éljek, hogy a Te törvényedben gyönyörködjem. Ámen